

ارتعاشات آزاد غیرخطی یک نانوصفحه تک لایه بر مبنای الاستیستیته غیر محلی

علیرضا شوشتاری^{۱*}، داریوش داستانی مبارکه^۲

۱- دانشیار مهندسی مکانیک، دانشگاه بوعلی سینا، همدان
۲- دانشجوی کارشناسی ارشد، مهندسی مکانیک، دانشگاه بوعلی سینا، همدان
* همدان، صندوق پستی ۴۱۶۱-۶۵۱۵۷، shooshta@basu.ac.ir

چکیده- در این مقاله به بررسی ارتعاشات آزاد غیرخطی یک نانوصفحه مستطیلی شکل بر مبنای تئوری الاستیستیته غیر محلی پرداخته خواهد شد. بدین منظور ابتدا معادلات حرکت نانوصفحه که به صورت یک محیط پیوسته در نظر گرفته شده است با استفاده از اصل همیلتون و بر اساس تئوری کلاسیک ورق‌ها استخراج شده است. سپس با استفاده از این تابع تنش و روش گالرکین معادلات مذکور به یک معادله دیفرانسیل معمولی غیرخطی و یک معادله سازگاری تبدیل شده است. این معادله به کمک روش مقیاس‌های زمانی چندگانه حل شده و روابط تحلیلی جهت فرکанс طبیعی غیرخطی و شکل مود اول بدست آمده است. سپس به عنوان نمونه این روابط برای یک صفحه گرافین، در دو حالت ساختار آرمچیر و زیگزاگ مطالعه شده و اثر پارامترهای هندسی، نسبت منظر و تئوری غیر محلی بر کمیت‌های فرکанс و تغییر شکل بررسی شده است. نتایج نشان می‌دهد اثر پارامتر تغییری غیر محلی بر رفتار ارتعاشی این نوع سازه‌ها مشهود است و استفاده از این نوع تئوری در مقیاس نانو لازم می‌باشد.

کلید واژگان: ارتعاشات غیرخطی، نانوصفحه، گرافین.

Nonlinear free vibration of a single layered nanoplate based on the nonlocal elasticity

A. Shooshtari^{1*}, D. Dastani Mobarekeh²

1- Assoc. Prof., Mech. Eng. Dept., Bu-Ali Sina Univ., Hamedan, Iran
2- MSc Student, Mech. Eng. Dept., Bu-Ali Sina Univ., Hamedan, Iran
* P.O.B 65157-4161, Hamedan, Iran. Shooshta@basu.ac.ir

Abstract- In this paper, nonlinear free vibration of a Nanoplates rectangular has been investigated. For this purpose, first, the equations of motion for Nanoplate which is considered as a continuous system have been derived using Hamilton principle based on classical plate theory. Then, by definition a stress function and using Galerkin method the equations converted to an ordinary nonlinear equation and a compatible equation. Using multiple time scale method this equation has been solved and analytical relations for first nonlinear natural frequency and nonlinear mode shaped have been derived. Then for example, these relations have been studied for Graphen sheet in Armchair and Zigzag structure and the effect of aspect ratio and nonlocal elasticity parameter on natural frequency have been investigated.

Keywords: Nonlinear Vibration, Nanoplate, Graphen.

و کاربردی، مورد توجه بسیاری از دانشمندان قرار گرفته‌اند. اتا

در رأس نانوصفحات، گرافین دارای ویژگی‌های منحصر به فردی

۱- مقدمه

نانوصفحات به دلیل کوچک بودن و داشتن خواص بسیار جالب

آزاد خطی نانو ورق‌های دولایه ایزوتروپی که پیرو الاستیسیته غیرمحلي می باشند، مطالعه کرده‌اند. مهدوی و همکاران [۱۲] با توجه به فرضیات کلاسیک ورق‌ها و با در نظر گرفتن تئوری الاستیسیته محلی، ارتعاشات آزاد خطی نانوصفحات ایزوتروپی را که بر روی تکیه‌گاه‌های ساده قرار دارند و با محیطی پلیمری در ارتباط می باشند، بررسی کرده‌اند. کیانی [۱۳] ارتعاشات خطی نانوصفحه‌ای ایزوتروپ که بر روی تکیه‌گاهی ساده قرارگرفته است را بررسی می کند. در مطالعات ایشان ارتعاشات در اثر حرکت یک نانو ذره بوجود می آید که پاسخ‌های بدست آمده بر مبنای تئوری الاستیسیته غیرمحلي استوار می باشد. آکسینسیر و آیدوقدو [۱۴] ارتعاشات آزاد اجباری نانو ورق‌های تک‌لایه ایزوتروپی که بر روی تکیه‌گاه‌های ساده قرار داشته باشند را با توجه به فرضیات کلاسیک ورق‌ها و نظریه الاستیسیته غیرمحلي مطالعه کرده‌اند. مورمو و پرادهان [۱۵] ارتعاشات آزاد خطی داخل صفحه‌ای نانوورق‌هایی که پیرو الاستیسیته غیرمحلي می باشند و بر روی تکیه‌گاه‌های ساده قرار دارند را بررسی می کنند.

جمعه‌زاده و سعیدی [۱۶] ارتعاشات آزاد غیرخطی نانوصفحات ایزوتروپ تک‌لایه را که پیرو الاستیسیته غیرمحلي می باشند با درنظر گرفتن فرضیات کلاسیک ورق‌ها تجزیه و تحلیل کرده‌اند. شین و همکاران [۱۷] ارتعاشات آزاد غیرخطی نانوصفحات تک‌لایه ارتوتروپ را با درنظر گرفتن تئوری کلاسیک ورق‌ها و نظریه الاستیسیته غیرمحلي، در محیطی با دمای متغیر، بررسی کرده‌اند. شین [۱۸] علاوه بر ارتعاشات آزاد غیرخطی، کمانش نانوصفحات تک‌لایه‌ای که در محیطی با دمای متغیر می باشند را با توجه به نظریه کلاسیک ورق‌ها و الاستیسیته غیرمحلي مطالعه کرده است. ایشان فرض کرده‌اند که نانوصفحه موردنظر ارتوتروپ بوده و بر روی بستری الاستیک قرار گرفته باشد. هی و همکاران [۱۹] ارتعاشات اجباری غیرخطی نانوصفحات ایزوتروپ و کلاسیکی را بررسی کرده‌اند که بر روی تکیه‌گاه‌های ساده قرار دارند و پیرو نظریه الاستیسیته محلی می باشند.

در این مقاله ارتعاشات آزاد نانوصفحه‌ای مستطیل شکل بر اساس تئوری کلاسیک ورق‌ها و با استفاده از نظریه الاستیسیته غیرمحلي بررسی خواهد شد. در ابتدا معادلات حرکت غیرخطی این نانوصفحه به روش همیلتون بدست خواهد آمد. سپس معادلات بدست آمده با استفاده از روش گالرکین و

است [۱]. به دلیل دارا بودن رفتارهای الکترومکانیکی، این گونه ساختارها را در ارتعاش کننده‌های الکترومکانیکی بکار می بردند [۲]. همین کاربرد، اهمیت تحلیل‌های دینامیکی- ارتعاشاتی نانوورق‌ها را آشکارتر می کند.

پرادهان و فادیکار [۳] ارتعاشات آزاد خطی نانوصفحه‌های تک‌لایه و دولایه ایزوتروپ کلاسیک را که بر روی تکیه‌گاه‌های ساده قرار گرفته‌اند با استفاده از الاستیسیته غیرمحلي بررسی کرده‌اند. وانگ و همکاران [۴] ارتعاشات آزاد خطی نانوورق‌های چندلایه ایزوتروپ را که بر روی تکیه‌گاه‌های ساده و بستر الاستیک قرار گرفته‌اند، بر مبنای الاستیسیته محلی و با توجه به فرضیات کلاسیک ورق‌ها مطالعه کرده‌اند. بهفر و نقدآبادی [۵] نیز ارتعاشات آزاد و خطی نانوصفحاتی که پیرو نظریه کلاسیک ورق‌ها بوده و بر روی بستری الاستیک قرار داشته و رفتارهایی آنیزوتروپ دارند، بررسی کرده‌اند. جمعه‌زاده و سعیدی [۶] ارتعاشات خطی آزاد نانو ساختارهای ایزوتروپ را به صورت عام مورد بررسی قرارداده‌اند. تحلیل‌های ایشان بر مبنای تئوری الاستیسیته غیرمحلي استوار بوده که در نهایت نتایج خود را برای نانو ورق‌های کلاسیک و تک‌لایه‌ای که بر روی تکیه‌گاه‌های ساده قرار دارند، بکار بردند. انصاری و همکاران [۷] ارتعاشات آزاد خطی نانوصفحات چندلایه را بر مبنای تئوری الاستیسیته محلی بررسی کرده‌اند. ایشان فرض کرده‌اند که نانوورق‌های موردنظر بر روی بستری الاستیک قرار داشته باشند و مدل‌سازی ورق خود را با توجه به فرضیات FSDT^۱ انجام داده‌اند. مورمو و آدھیکاری [۸] ارتعاشات آزاد خطی نانوورق‌های ایزوتروپ و کلاسیک را برای تکیه‌گاه ساده تجزیه و تحلیل کرده‌اند. تحلیل‌های آنها بر مبنای تئوری الاستیسیته غیرمحلي استوار می باشد. ملک‌زاده و همکاران [۹] نانوصفحه‌های تک‌لایه ارتوتروپ چهارضلعی را بر مبنای تئوری الاستیسیته غیرمحلي و با در نظر گرفتن فرضیات FSDT که دارای انواع تکیه‌گاه‌ها می باشند، بررسی کرده‌اند. انصاری و همکاران [۱۰] با مدل‌سازی یک صفحه گرافین^۲ تک‌لایه به کمک دینامیک مولکولی فرکانس طبیعی خطی مسأله را در حالت شرایط مرزی ساده و گیردار محاسبه کردند. آنها فرض کرده‌اند که ورق‌های موردنظر ایشان پیرو تئوری کلاسیک ورق‌ها باشند. وانگ و همکاران [۱۱] تأثیر تغییر دما بر ارتعاشات

1. First-order shear deformation plate theory

2. Graphen

شکل شماتیک نانوصفحه مورد بررسی در شکل ۱ نشان داده شده است که L_x و L_y به ترتیب طول، عرض و ضخامت نانوورق می‌باشند. روابط کرنش جابجایی غیرخطی بر اساس تئوری کلاسیک ورق‌ها به صورت (۴) است [۲۳].

$$\begin{aligned}\varepsilon_x &= e_x - z w_{0,xx}, \varepsilon_y = e_y - z w_{0,yy}, \\ \gamma_{xy} &= 2(e_{xy} - z w_{0,xy}), \varepsilon_z = \gamma_{xz} = \gamma_{yz} = 0\end{aligned}\quad (4)$$

در رابطه (۴) از تعاریف (۵) استفاده شده است.

$$\begin{aligned}e_x &= u_{0,x} + \frac{1}{2}(w_{0,x})^2, e_y = v_{0,y} + \frac{1}{2}(w_{0,y})^2 \\ e_{xy} &= \frac{1}{2}(u_{0,y} + v_{0,x} + w_{0,x}w_{0,y})\end{aligned}\quad (5)$$

برای یک نانوورق کلاسیک رابطه بین تنش و کرنش بر اساس تئوری غیرمحلي و بر اساس رابطه (۱) به شکل رابطه (۶) می‌باشد [۲۴].

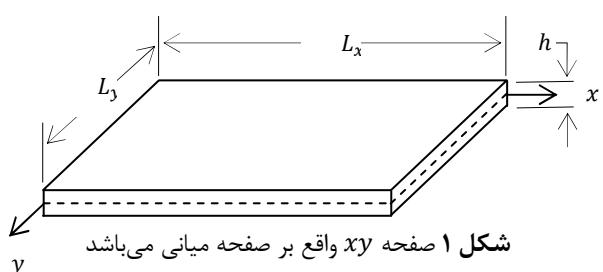
$$\begin{aligned}(1 - (e_0 a)^2 \nabla^2) [t_x &\quad t_y &\quad t_{xy}]^T \\ &= \frac{Eh}{1 - \nu^2} \begin{bmatrix} 1 & \nu & 0 \\ \nu & 1 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1}{2}(1 - \nu) \end{bmatrix} [e_x &\quad e_y &\quad \gamma_{xy}]^T\end{aligned}\quad (6)$$

با جایگذاری (۴) و (۵) در (۶) و انتگرال‌گیری رابطه حاصل بر حسب Z و بر بازه $[-h/2, h/2]$ ، روابط نیروها و گشتاورهای داخلی بر حسب جابجایی به صورت (۷) و (۸) بدست خواهد آمد.

$$\begin{aligned}(1 - (e_0 a)^2 \nabla^2) [N_x &\quad N_y &\quad N_{xy}]^T \\ &= \frac{Eh}{1 - \nu^2} \begin{bmatrix} 1 & \nu & 0 \\ \nu & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 - \nu \end{bmatrix} [e_x &\quad e_y &\quad 2e_{xy}]^T\end{aligned}\quad (7)$$

$$\begin{aligned}(1 - (e_0 a)^2 \nabla^2) [M_x &\quad M_y &\quad M_{xy}]^T \\ &= -D \begin{bmatrix} 1 & \nu & 0 \\ \nu & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 - \nu \end{bmatrix} [w_{0,xx} &\quad w_{0,yy} &\quad w_{0,xy}]^T\end{aligned}\quad (8)$$

صلبیت خمی صفحه می‌باشد.

۲۲۵

با فرض یکتابع تنش به معادلات دیفرانسیل معمولی تبدیل خواهد شد و در نهایت با حل تقریبی این معادله با استفاده از روش مقیاس‌های زمانی چندگانه روابط تحلیلی جهت فرکانس طبیعی غیرخطی بدست خواهد آمد. در آخر نیز نتایج بدست آمده برای گرافین مطالعه خواهد شد و اثر پارامترهای مختلف بر فرکانس طبیعی غیرخطی تحقیق خواهد شد.

۲- بیان مسئله و معادلات حرکت

از آنجا که سازه‌های در مقیاس نانو مانند نانولوله‌ها و نانوورق‌ها که از مولکول‌های مواد ساخته شده‌اند دارای ساختاری شبکه‌ای هستند، در بسیاری از تحقیقات از روش دینامیک مولکولی برای بیان خواص مکانیکی و دینامیکی آنها استفاده می‌شوند. اما در این تحقیق نانوورق به صورت یک محیط پیوسته مدل‌سازی شده است و بنابراین به منظور تقریب بهتر و درنظرگرفتن اثر نیروهای بین مولکولی که در مقیاس‌های بسیار کوچک اثر قابل توجهی در خواص الاستیسیته و مکانیک محیط پیوسته می‌گذارد از تئوری الاستیسیته غیرمحلي که توسط ارینگن ارایه شده است و برای ساختارهای پیوسته با ابعاد نانو مناسب است استفاده شده است.

بر اساس این تئوری روابط بین تنش محلی و غیرمحلي به صورت (۱) بیان می‌شود [۲۰]:

$$(1 - \varepsilon^2 \nabla^2) t_{ij} = \sigma_{ij} \quad (1)$$

در این رابطه t_{ij} تنش غیرمحلي، σ_{ij} تنش محلی و ε پارامتر مثبت غیرمحلي می‌باشد که به شکل (۲) تعریف می‌شود [۲۱]:

$$\varepsilon = e_0 a \quad (2)$$

که در آن a مشخصه طول داخلی (مانند طول پیوند C در نانولوله‌ها و نانوصفحه‌های کربنی) و e_0 ضریب بی‌بعدی می‌باشد که مقدار آن بستگی به جنس و شرایط کارکرد ماده مورد بررسی دارد. جابجایی نقطه‌ای از ورق بر اساس تئوری کلاسیک ورق‌ها به صورت (۳) است [۲۲].

$$u(x, y, z, t) = u_0(x, y, t) - z w_{0,x} \quad (3)$$

$$v(x, y, z, t) = v_0(x, y, t) - z w_{0,y}$$

$$w(x, y, z, t) = w_0(x, y, t)$$

که در آن u ، v و w به ترتیب جابجایی نقطه‌ای دلخواه از ورق به ترتیب در راستای x ، y ، z است. همچنین u_0 ، v_0 و w_0 نیز به ترتیب جابجایی نقاط واقع بر صفحه میانی در راستاهای مذکور است.

$$D\nabla^4 w_0 = (1 - (e_0 a)^2 \nabla^2) \times (-I_0 \ddot{w}_0 + w_{0,xx} \phi_{yy} - 2w_{0,xy} \phi_{xy} + w_{0,yy} \phi_{xx} + q) \quad (1\Delta)$$

$$\nabla^4 \phi - (e_0 a)^2 \nabla^6 \phi = Eh \left[(w_{0,xy})^2 - w_{0,xx} w_{0,yy} \right] \quad (18)$$

برخلاف رابطه سازگاری که تاکنون برای ارتعاش غیرخطی نانوصفحه‌ها بدست آمده است [۱۶، ۱۷]، در این رابطه پارامتر غیرمحلی نیز لحاظ شده است. روابط (۱۵) و (۱۶) دو رابطه‌ای هستند که برای بررسی رفتار ارتعاش غیرخطی یک نانوورق کلاسیک بکار برد خواهد شد. از آنجا که متغیرهای مجهول از u_0 و v_0 به w_0 و ϕ تقلیل پیدا کرده‌اند می‌توان شرایط مرزی را بر حسب این دو متغیر جدید نوشت. از آنجایی که در تحقیق حاضر نانوورق مورد نظر بر روی تکیه‌گاه‌های ساده قرار دارد، بنابراین در مرزهای $x = L_x$ و $y = L_y$ رابطه $w_0 = M_x = 0$ (حالات ۳ و ۴ از جدول ۱) و در مرزهای $w_0 = M_y = 0$ رابطه $y = L_y$ و $x = L_x$ (حالات ۳ و ۴ از جدول ۱) پرقرار می‌باشند.

همچنین به علت ساده بودن شرایط مرزی، برای گوشوهای ورق رابطه $W_0 = 0$ صادق می‌باشد. دیگر شرایط باقی مانده مربوط به شرایط مرزی داخل صفحه‌ای می‌باشند که برای ادامه روند محاسبات، شرایط (۱۷) تا (۲۰) به عنوان نمونه انتخاب خواهند شد:

$x = L_x$ و $x = 0$ پایی مزهای

$$N_x = \phi_{yy} = 0 \quad (14)$$

$$v_0 = \phi_{,xx} - (e_0 a)^2 [\phi_{,xxxx} + (1-\nu)\phi_{,xxyy}] = 0 \quad (14)$$

و بازی موزهای

$$u_0 = \phi_{,yy} - (e_0 a)^2 [(1-\nu) \phi_{,xxyy} + \phi_{,yyyy}] = 0 \quad (19)$$

$$N_y = \phi_{xx} = 0 \quad (\text{---})$$

جهت ادامه روند محاسبات متغیرهای بی بعد، مطابق (۲۱) تبعیف می شوند.

$$\beta = \left(\frac{L_x}{L_y} \right)^2, \quad \epsilon = \left(\frac{h}{L_y} \right)^2, \quad \mu = \frac{\pi^2 (e_0 a)^2}{L_y^2},$$

$$\tilde{x} = \frac{\pi x}{L_0}, \quad \tilde{y} = \frac{\pi y}{L_0}, \quad \tilde{w}_0 = \frac{w_0 L_y}{h^2},$$

$$\tilde{\phi} = \frac{12L_y^2(1-\nu^2)\phi}{Eh^5},$$

شایان ذکر است که در روابط (۷) و (۸) از تعاریف (۹) استفاده شده است:

$$\begin{aligned}\{N_x, N_y, N_{xy}\} &= \int_{-h/2}^{h/2} \{t_x, t_y, t_{xy}\} dz, \\ \{M_x, M_y, M_{xy}\} &= \int_{-h/2}^{h/2} z \{t_x, t_y, t_{xy}\} dz\end{aligned}\quad (9)$$

با استفاده از اصل همیلتون معادلات حرکت یک ورق مستطیل شکل بر اساس تئوری کلاسیک بصورت روابط (۱۰) تا (۱۲) نوشته می‌شود:

$$-I_0 \ddot{u}_0 + N_{x,x} + N_{xy,y} = 0 \quad (14)$$

$$-I_0 \ddot{v}_0 + N_{yy} + N_{xyx} = 0 \quad (11)$$

$$\begin{aligned} & \left(I_2 \ddot{w}_{0,x} \right)_x + \left(I_2 \ddot{w}_{0,y} \right)_y - I_0 \ddot{w}_0 + M_{x,xx} \\ & + 2M_{xy,xy} + M_{yy,yy} + \left(N_x w_{0,x} + \right. \\ & \left. N_{xy} w_{0,y} \right)_x + \left(N_y w_{0,y} + N_{yy} w_{0,x} \right)_y = 0 \quad (15) \end{aligned}$$

که در آن از تعداد فی (۱۳) استفاده شده است.

$$\{I_0, I_2\} = \int_{-h/2}^{h/2} \rho\{1, z^2\} dz \quad (13)$$

شرايط مزدي مختلف در جدول ۱ آمده است.

تابع تنش ϕ به صورت رابطه (۱۴) تعریف می‌شود.
 $\{N_x \quad N_y \quad N_{xy}\} = \{\phi_{,yy} \quad \phi_{,xx} \quad -\phi_{,xy}\}$ (۱۴)
 می‌توان معادلات حرکت (۱۰)، (۱۱) و (۱۲) را به یک معادله دیفرانسیل جزیی و یک معادله سازگاری که تابع تنش باید در آن صدق کند به شکل روابط (۱۵) و (۱۶) کاهش داد
 [۲۶۸۲]

جدول ۱ انواع شرایط مرزی برای ارتعاش غیرخطی یک ورق کلاسیک [۲۴]

شرط مرزی	نوع	مرز
$N_x = 0 \quad \delta u_0 = 0$	۱	
$N_{xy} = 0 \quad \delta v_0 = 0$	۲	$x = L_x$
$I_2 \ddot{w}_{0,x} - N_x w_{0,x} - N_{xy} w_{0,y} - M_{x,x} - 2M_{xy,y} = 0 \quad \delta w_0 = 0$	۳	$y = L_y$
$\delta(w_{0,x}) = 0 \quad M_x = 0$	۴	
$N_{xy} = 0 \quad \delta u_0 = 0$	۱	
$\delta v_0 = 0 \quad N_y = 0$	۲	$y = L_y$
$-I_2 \ddot{w}_{0,y} + N_y w_{0,y} + N_{xy} w_{0,x} + M_{y,y} + 2M_{xy,x} = 0 \quad \delta w_0 = 0$	۳	$x = .$
$M_y = 0 \quad \delta(w_{0,y}) = 0$	۴	
$M_{xy} = 0 \quad \delta w_0 = 0$	۱	گوششها

خواهد آمد.

$$\begin{aligned} g_{rs}(\tilde{t}) &= 192\beta(1-\nu^2)(2s^2) \\ &\times \{\pi^2 rs(r^2-4)(s^2-4)(r^2+\beta s^2)^2 \\ &\times [1 + \frac{\mu}{\beta}(r^2+\beta s^2)]\}^{-1} \times f_{11}^2(\tilde{t})(r^2 s^2 - 2r^2 - 2s^2) \\ &\times \{\pi^2 rs(r^2-4)(s^2-4)(r^2+\beta s^2)^2 \\ &\times [1 + \frac{\mu}{\beta}(r^2+\beta s^2)]\}^{-1} f_{11}^2(\tilde{t}) \end{aligned}$$

$$r, s \in \{x | x = 2k - 1, k \in \mathbb{N}\} \quad (31)$$

$$g_{rs}(\tilde{t}) = 0 \quad r, s \in \{x | x = 2k, k \in \mathbb{N}\} \quad (31)$$

همچنین با قرار دادن (۲۹) و (۳۰) در (۲۳) و بهره‌گیری از روش گالرکین، با توجه به (۳۱)، رابطه (۳۲) منتج خواهد شد.

$$f_{11}'' + \tilde{\omega}_{11}^2 f_{11} = \epsilon \kappa f_{11}^3 \quad (32)$$

که در آن از تعاریف (۳۳) و (۳۴) استفاده شده است.

$$\tilde{\omega}_{11}^2 = (1 + \beta)^2 [1 + \mu \beta^{-1} (1 + \beta)]^{-1} \quad (33)$$

$$\kappa = 6144\beta^4(1-\nu^2)[\pi^4(\beta + \mu(1+\beta))]^{-1}$$

$$\begin{aligned} &\times \sum_{m,n=1,3,5,\dots} (m^2 n^2 - 2m^2 - 2n^2) \\ &\times [mn(m^2-4)^2(n^2-4)^2(m^2+\beta n^2)^2 \\ &\times [\beta + \mu(m^2+\beta n^2)]^{-1} \\ &\times \{2(mn)^{-1}[m^2+n^2+\mu\beta^{-1} \\ &\times ((1+\beta)(m^2+n^2+m^2n^2)+m^4+\beta n^4)] \\ &- 2\mu n(\beta m)^{-1}[\beta(m^2+n^2)-2m^2] \\ &- 2\mu m(\beta n)^{-1}(m^2+n^2-2\beta n^2) \\ &- mn[1+\mu\beta^{-1}(1+m^2+\beta+\beta n^2)]\} \quad (34) \end{aligned}$$

بدین ترتیب معادلات حرکت یک نانوورق، به مسئله یافتن پاسخ یک معادله غیرخطی مرتبه سه تقلیل پیدا کرد.

۴- ارتعاشات آزاد غیرخطی

در این بخش ارتعاشات آزاد غیرخطی یک نانوورق کلاسیک بررسی خواهد شد. بدین منظور رابطه (۳۲) به روش متغیرهای زمانی چندگانه [۲۷] حل خواهد شد. ابتدا تعاریفی مطابق (۳۵) در نظر گرفته می‌شود.

$$\tilde{T}_k = \epsilon^k \tilde{t}, \quad \tilde{D}_k = \partial_{\tilde{T}_k} \quad k \in \{0, 1, 2\} \quad (35)$$

وتابع مجھول f_{11} به صورت (۳۶) بسط داده می‌شود.

$$\begin{aligned} f_{11}(\tilde{t}; \epsilon) &= f_{110}(\tilde{T}_0, \tilde{T}_1, \tilde{T}_2) + \epsilon f_{111}(\tilde{T}_0, \tilde{T}_1, \tilde{T}_2) \\ &+ \epsilon^2 f_{112}(\tilde{T}_0, \tilde{T}_1, \tilde{T}_2) + O(\epsilon^3) \quad (36) \end{aligned}$$

با توجه به (۳۵)، می‌توان رابطه (۳۷) را استنتاج کرد.

$$\frac{d^2}{d\tilde{t}^2} = \tilde{D}_0^2 + 2\epsilon \tilde{D}_0 \tilde{D}_1 + \epsilon^2 (\tilde{D}_1^2 + 2\tilde{D}_0 \tilde{D}_2) \quad (37)$$

$$\tilde{t} = \frac{\pi^2 h t}{L_x^2} \sqrt{\frac{E}{12\rho(1-\nu^2)}} = \frac{\pi^2 t}{L_x^2} \sqrt{\frac{D}{\rho h}}, \quad (21)$$

با این تعاریف ورق موردنظر به مربعی با ابعاد π نگاشته می‌شود. با جایگذاری (۲۱) در روابط (۱۵) و (۱۶)، رابطه سازگاری و معادله حرکت بی بعد شده به ترتیب بصورت روابط (۲۲) و (۲۳) در خواهد آمد.

$$\begin{aligned} &\tilde{\phi}_{\tilde{x}\tilde{x}\tilde{x}\tilde{x}} + 2\beta\tilde{\phi}_{\tilde{x}\tilde{x}\tilde{y}\tilde{y}} + \beta^2\tilde{\phi}_{\tilde{y}\tilde{y}\tilde{y}\tilde{y}} - \mu(\beta^{-1}\tilde{\phi}_{\tilde{x}\tilde{x}\tilde{x}\tilde{x}\tilde{x}\tilde{x}} \\ &+ 3\tilde{\phi}_{\tilde{x}\tilde{x}\tilde{x}\tilde{x}\tilde{y}\tilde{y}} + 3\beta\tilde{\phi}_{\tilde{x}\tilde{x}\tilde{y}\tilde{y}\tilde{y}\tilde{y}} + \beta^2\tilde{\phi}_{\tilde{y}\tilde{y}\tilde{y}\tilde{y}\tilde{y}\tilde{y}}) \\ &= 12\beta(1-\nu^2) [(w_{0,xy})^2 - w_{0,xx}w_{0,yy}] \quad (22) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} &\tilde{w}_{0,\tilde{x}\tilde{x}\tilde{x}\tilde{x}} + 2\beta\tilde{w}_{0,\tilde{x}\tilde{x}\tilde{y}\tilde{y}} + \beta^2\tilde{w}_{0,\tilde{y}\tilde{y}\tilde{y}\tilde{y}} = -\ddot{w}_0 \\ &+ \mu(\beta^{-1}\ddot{w}_{0,\tilde{x}\tilde{x}} + \ddot{w}_{0,\tilde{y}\tilde{y}}) + \epsilon\beta[\tilde{w}_{0,\tilde{x}\tilde{x}}\tilde{\phi}_{\tilde{y}\tilde{y}} \\ &- 2\tilde{w}_{0,\tilde{x}\tilde{y}}\tilde{\phi}_{\tilde{x}\tilde{y}} + \tilde{w}_{0,\tilde{y}\tilde{y}}\tilde{\phi}_{\tilde{y}\tilde{y}} - \mu(\Psi_1 - 2\Psi_2 + \Psi_3)] \quad (23) \end{aligned}$$

Ψ_1, Ψ_2 و Ψ_3 در پیوست آورده شده‌اند. شرایط مرزی در حالت بدون بعد بصورت رابطه (۲۴) می‌باشد.

$$\begin{aligned} (\tilde{w}_0)_{\tilde{x}=0,\pi} &= (\tilde{w}_{0,\tilde{x}\tilde{x}})_{\tilde{x}=0,\pi} = 0, \\ (\tilde{w}_0)_{\tilde{y}=0,\pi} &= (\tilde{w}_{0,\tilde{y}\tilde{y}})_{\tilde{y}=0,\pi} = 0 \quad (24) \end{aligned}$$

همچنین برای مرزهای $\tilde{x} = 0, \tilde{x} = \pi$

$$\tilde{\phi}_{\tilde{y}\tilde{y}} = 0 \quad (25)$$

$$\tilde{\phi}_{\tilde{x}\tilde{x}} - \mu[\beta^{-1}\tilde{\phi}_{\tilde{x}\tilde{x}\tilde{x}\tilde{x}} + (1-\nu)\tilde{\phi}_{\tilde{x}\tilde{x}\tilde{y}\tilde{y}}] = 0 \quad (26)$$

و برای مرزهای $\tilde{y} = 0, \tilde{y} = \pi$

$$\tilde{\phi}_{\tilde{y}\tilde{y}} - \mu[(1-\nu)\beta^{-1}\tilde{\phi}_{\tilde{x}\tilde{x}\tilde{y}\tilde{y}} + \tilde{\phi}_{\tilde{y}\tilde{y}\tilde{y}\tilde{y}}] = 0 \quad (27)$$

$$\tilde{\phi}_{\tilde{x}\tilde{x}} = 0 \quad (28)$$

۳- تبدیل معادلات دیفرانسیل جزیی به معادلات

دیفرانسیل معمولی

برای حل معادلات دیفرانسیل (۲۲) و (۲۳) با توجه به شرایط مرزی (۲۴) تا (۲۸)، می‌توان روابط (۲۹) و (۳۰) را پیشنهاد داد:

$$\begin{aligned} &\tilde{\phi}(\tilde{x}, \tilde{y}, \tilde{t}) \\ &= \sum_{m=1}^{+\infty} \sum_{n=1}^{+\infty} g_{mn}(\tilde{t}) \sin(m\tilde{x}) \sin(n\tilde{y}) \quad (29) \end{aligned}$$

$$\tilde{w}_0(\tilde{x}, \tilde{y}, \tilde{t}) = f_{11}(\tilde{t}) \sin(\tilde{x}) \sin(\tilde{y}) \quad (30)$$

در (۲۹) و (۳۰)، g_{mn} و f_{11} توابعی نامعلوم بر حسب \tilde{t} می‌باشند. با قرار دادن این دو معادله در (۲۲) و استفاده از روش گالرکین، رابطه بین g_{mn} و f_{11} به شکل رابطه (۳۱) در

$$-60 \left[\frac{\kappa}{32\tilde{\omega}_{11}^2} \left(\frac{(\hat{w}_0)_{max}}{h} \right)^2 \right]^2 \quad (50)$$

در حقیقت رابطه (۵۰) بیانگر رابطه‌ای تقریبی برای فرکانس اصلی غیرخطی یک نانوورق، با استفاده از تئوری الاستیستیه غیرمحلی می‌باشد.

۵- مثال کاربردی

۱-۱- ارتعاشات خطی گرافین

همچنان که از (۴۸) ملاحظه می‌شود فرکانس طبیعی خطی ارتعاش یک نانوورق علاوه بر β ، به μ هم وابسته می‌باشد. این وابستگی در شکل ۲ به وضوح ملاحظه می‌شود، به گونه‌ای که کانتورهای $\tilde{\omega}_{11}$ در صفحه $\mu - \beta$ نشان داده شده‌اند. از این نمودار می‌توان دریافت که اگر برای یک نانوصفحه خاص، عرض ورق ثابت باشد و طول آن افزایش یابد آنگاه فرکانس طبیعی نانوورق نیز افزایش خواهد یافت. همچنین اگر نسبت طول به عرض دو نانوورق یکسان باشند آنگاه فرکانس طبیعی خطی بیشتر، متعلق به نانوورقی خواهد بود که مقدار $(e_0 a)$ بزرگ‌تری داشته باشد. مشخصات فیزیکی دو نوع گرافین آرمچیر و زیگزاگ قرار گرفته بر روی تکیه‌گاه‌های ساده در جدول ۲ ملاحظه می‌گردد [۱۰]. با توجه به این جدول می‌توان مقادیر موجود در روابط (۴۸) و (۴۹) را برای اندازه‌های مختلف انواع گرافین محاسبه کرده و در جدول ۳ گردآوری کرد.

در حقیقت رابطه (۵۰) تابع جابجایی مرکز نانوورق، در حوزه زمانی است. از آنجا که نانوصفحه مورد بررسی پیرو نظریه کلاسیک ورق‌ها می‌باشد، بنابراین طبق تعریف $\leq y < h/L_y$ است که با توجه به روابط (۳۵) می‌توان به رابطه (۵۶) رسید.

$$0 < \sqrt{\epsilon} \leq \frac{1}{20} \quad (56)$$

بنابراین رابطه (۵۴) را می‌توان با تقریب قابل قبولی مطابق با رابطه (۵۷) نوشت.

$$\frac{\hat{w}_0}{h} = \sqrt{\epsilon} c_1 \cos(\hat{j}) + O\left(\epsilon^{\frac{3}{2}}\right) \quad (57)$$

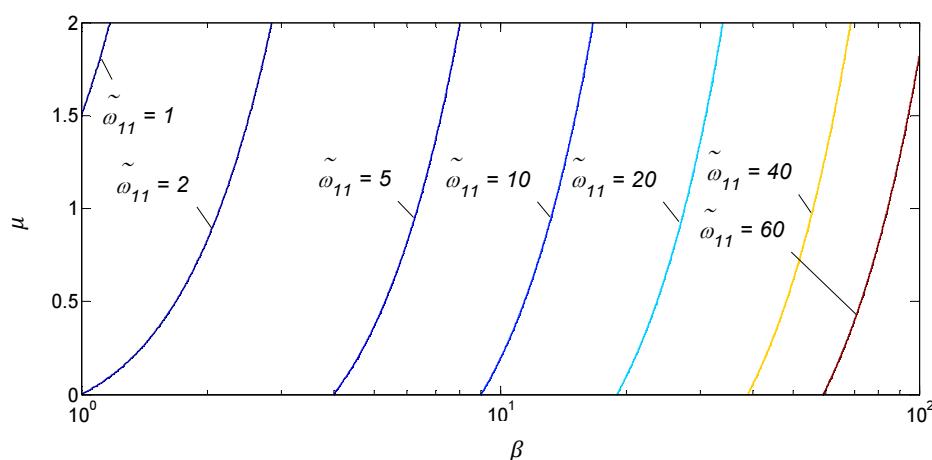
از آنجا که دوره تناوب این رابطه برابر با 2π است، نتیجه (۵۸) دور از انتظار نخواهد بود.

$$|c_1| = \frac{|(\hat{w}_0)_{max}|}{h\sqrt{\epsilon}} \quad (58)$$

در رابطه (۵۸) $(\hat{w}_0)_{max}$ به منزله بیشینه مقدار \hat{w}_0 است. با جایگذاری (۵۸) در (۵۲) و (۵۳)، فرکانس طبیعی غیرخطی و نسبت فرکانس‌ها بر حسب $(\hat{w}_0)_{max}/h$ به ترتیب بصورت روابط (۵۹) و (۶۰) خواهد بود.

$$\hat{\omega} = \tilde{\omega}_{11} \left\{ 1 - 12 \left[\frac{\kappa}{32\tilde{\omega}_{11}^2} \left(\frac{(\hat{w}_0)_{max}}{h} \right)^2 \right] - 60 \left[\frac{\kappa}{32\tilde{\omega}_{11}^2} \left(\frac{(\hat{w}_0)_{max}}{h} \right)^2 \right]^2 \right\} \quad (59)$$

$$\frac{\hat{\omega}}{\tilde{\omega}_{11}} = 1 - 12 \left[\frac{\kappa}{32\tilde{\omega}_{11}^2} \left(\frac{(\hat{w}_0)_{max}}{h} \right)^2 \right]$$

شکل ۲ کانتورهای $\tilde{\omega}_{11}$ در صفحه $\mu - \beta$

جدول ۲ مشخصات فیزیکی گرافین قرار گرفته بر روی تکیه‌گاههای ساده [۱۰]

		ضریب پواسون (kg/m ³)	چگالی (TPa)	ضخامت (nm)	$(e_0 a)^2 \times 10^{-18} \text{ m}$	نوع گرافین
۱		۰/۱۶		۲۲۵۰	۰/۳۴	آرمچیر
۱		۰/۱۶		۲۲۵۰	۰/۳۴	زیگزاگ

جدول ۳ ثابت‌های بی‌بعد. اعداد داخل پرانتز مربوط به الاستیسیتیه غیر محلی می‌باشد

۱۰۰	۸۰	۶۰	۴۰	۲۰	۱۰	۵	
۰/۰۰۱۳	۰/۰۰۲۱	۰/۰۰۳۷	۰/۰۰۸۳	۰/۰۳۳۱	۰/۱۳۲۳	۰/۵۲۹۰	
(۰)	(۰)	(۰)	(۰)	(۰)	(۰)	(۰)	$\beta = 1$
-۱/۷۸۹۹	-۱/۷۸۹۳	-۱/۷۸۷۸	-۱/۷۸۳۷	-۱/۷۶۲۲	-۱/۶۶۶۱	-۱/۲۶۷۲	
(-۱/۷۹۱۲)	(-۱/۷۹۱۲)	(-۱/۷۹۱۲)	(-۱/۷۹۱۲)	(-۱/۷۹۱۲)	(-۱/۷۹۱۲)	(-۱/۷۹۱۲)	K
۰/۰۰۱۳	۰/۰۰۲۱	۰/۰۰۳۷	۰/۰۰۸۳	۰/۰۳۳۱	۰/۱۳۲۳	۰/۵۲۹۰	
(۰)	(۰)	(۰)	(۰)	(۰)	(۰)	(۰)	$\beta = 4$
-۴/۷۹۴۳	-۴/۷۹۳۳	-۴/۷۹۱۲	-۴/۷۸۵۲	-۴/۷۵۲۳	-۴/۶۰۲۲	-۳/۸۷۹۳	آرمچیر
(-۴/۷۹۶۱)	(-۴/۷۹۶۱)	(-۴/۷۹۶۱)	(-۴/۷۹۶۱)	(-۴/۷۹۶۱)	(-۴/۷۹۶۱)	(-۴/۷۹۶۱)	K
۰/۰۰۱۳	۰/۰۰۲۱	۰/۰۰۳۷	۰/۰۰۸۳	۰/۰۳۳۱	۰/۱۳۲۳	۰/۵۲۹۰	
(۰)	(۰)	(۰)	(۰)	(۰)	(۰)	(۰)	$\beta = 9$
-۶/۵۶۳۷	-۶/۵۶۳۱	-۶/۵۶۱۹	-۶/۵۵۸۱	-۶/۵۳۵۷	-۶/۳۹۹۷	-۵/۵۴۹۴	
(-۶/۵۶۴۷)	(-۶/۵۶۴۷)	(-۶/۵۶۴۷)	(-۶/۵۶۴۷)	(-۶/۵۶۴۷)	(-۶/۵۶۴۷)	(-۶/۵۶۴۷)	K
۰/۰۰۱۴	۰/۰۰۲۲	۰/۰۰۳۹	۰/۰۰۸۷	۰/۰۳۴۸	۰/۱۳۹۲	۰/۵۵۶۶	
(۰)	(۰)	(۰)	(۰)	(۰)	(۰)	(۰)	$\beta = 1$
-۱/۷۸۹۹	-۱/۷۸۹۲	-۱/۷۸۷۶	-۱/۷۸۳۳	-۱/۷۶۰۷	-۱/۶۵۸۸	-۱/۲۴۴۱	
(-۱/۷۹۱۲)	(-۱/۷۹۱۲)	(-۱/۷۹۱۲)	(-۱/۷۹۱۲)	(-۱/۷۹۱۲)	(-۱/۷۹۱۲)	(-۱/۷۹۱۲)	K
۰/۰۰۱۴	۰/۰۰۲۲	۰/۰۰۳۹	۰/۰۰۸۷	۰/۰۳۴۸	۰/۱۳۹۲	۰/۵۵۶۶	
(۰)	(۰)	(۰)	(۰)	(۰)	(۰)	(۰)	$\beta = 4$
-۴/۷۹۴۲	-۴/۷۹۳۲	-۴/۷۹۰۹	-۴/۷۸۴۶	-۴/۷۵۰۰	-۴/۵۹۰۶	-۳/۸۳۱۲	
(-۴/۷۹۶۱)	(-۴/۷۹۶۱)	(-۴/۷۹۶۱)	(-۴/۷۹۶۱)	(-۴/۷۹۶۱)	(-۴/۷۹۶۱)	(-۴/۷۹۶۱)	K
۰/۰۰۱۴	۰/۰۰۲۲	۰/۰۰۳۹	۰/۰۰۸۷	۰/۰۳۴۸	۰/۱۳۹۲	۰/۵۵۶۶	
(۰)	(۰)	(۰)	(۰)	(۰)	(۰)	(۰)	$\beta = 9$
-۶/۵۶۳۷	-۶/۵۶۳۰	-۶/۵۶۱۷	-۶/۵۵۷۸	-۶/۵۳۴۰	-۶/۳۸۷۹	-۵/۴۸۸۸۵	
(-۶/۵۶۴۷)	(-۶/۵۶۴۷)	(-۶/۵۶۴۷)	(-۶/۵۶۴۷)	(-۶/۵۶۴۷)	(-۶/۵۶۴۷)	(-۶/۵۶۴۷)	K

مربوطه و ارتباط تنش‌های غیر محلی و محلی، اثرات نیروهای بین مولکولی را در تنش‌های محلی لحظه‌ای نمایید. این امر باعث می‌شود نتایج حاصل از تئوری محلی و غیر محلی تفاوت پیدا کند که این تفاوت با کاهش ابعاد نانوساختارها مشهودتر می‌شود. با توجه به (۳۵) و (۴۷) رابطه بین فرکанс‌های طبیعی خطی بی‌بعد و بعددار به شکل رابطه (۶۱) می‌باشد.

$$\omega_L = \frac{\pi h}{2L_x^2} \sqrt{\frac{E}{12\rho(1-\nu^2)}} \tilde{\omega}_{11}(\text{Hz}) \quad (61)$$

در جدول ۴ مقایسه‌ای بین فرکانس‌های طبیعی خطی بدست آمده از رابطه (۴۸) صورت گرفته است. از این جدول می‌توان دریافت که هرچه ابعاد نانوورق کوچک‌تر باشد لزوم استفاده از الاستیسیتیه غیر محلی پرنگ‌تر می‌نماید. در حقیقت هرچقدر ابعاد سیستم محیط پیوسته کاهش می‌یابد، اثر نیروهای کشش سطحی و نیروهای بین مولکولی نسبت به نیروها و لنگرهای منتجه از تنش‌های ناشی از تغییر شکل افزایش می‌یابد. تئوری غیر محلی با معرفی پارامتر هندسی

خیلی خوبی با روش دینامیک مولکولی در هر دو حالت زیگزاک و آرمچیر دارد. بنابراین رابطه تحلیلی (۳۳) می‌تواند نتایج بسیار خوبی را عرضه نماید.

۲-۵- ارتعاشات آزاد غیرخطی گرافین
شکل ۳ مربوط به تغییرات فرکانس طبیعی غیرخطی یک گرافین آرمچیر در مقابل مقادیر مختلف h/\hat{w}_0_{max} می‌باشد. نمودارهای این شکل با توجه به جداول ۲، ۳ و رابطه (۵۹) ترسیم شده‌اند.

که در آن ω فرکانس طبیعی خطی بعددار می‌باشد. با توجه به این رابطه فرکانس‌هایی از جدول ۴ که بر مبنای تئوری الاستیسیته غیر محلی بدست آمده‌اند، در جدول ۵ دسته‌بندی شده‌اند. شایان ذکر است که هر چه اندازه ورق کوچک‌تر شود، فرکانس طبیعی خطی بعددار متناظر به مراتب بزرگ‌تر خواهد شد. در جدول ۶ مقایسه‌ای بین نتایج بدست آمده از تحقیقات گذشته [۱۰] که با استفاده از دینامیک مولکولی انجام شده صورت گرفته است. با توجه به این جدول مشاهده می‌شود نتایج بدست آمده از حل تحلیلی و تئوری غیر محلی انطباق

جدول ۴ مقایسه بین فرکانس‌های طبیعی خطی بی‌بعد

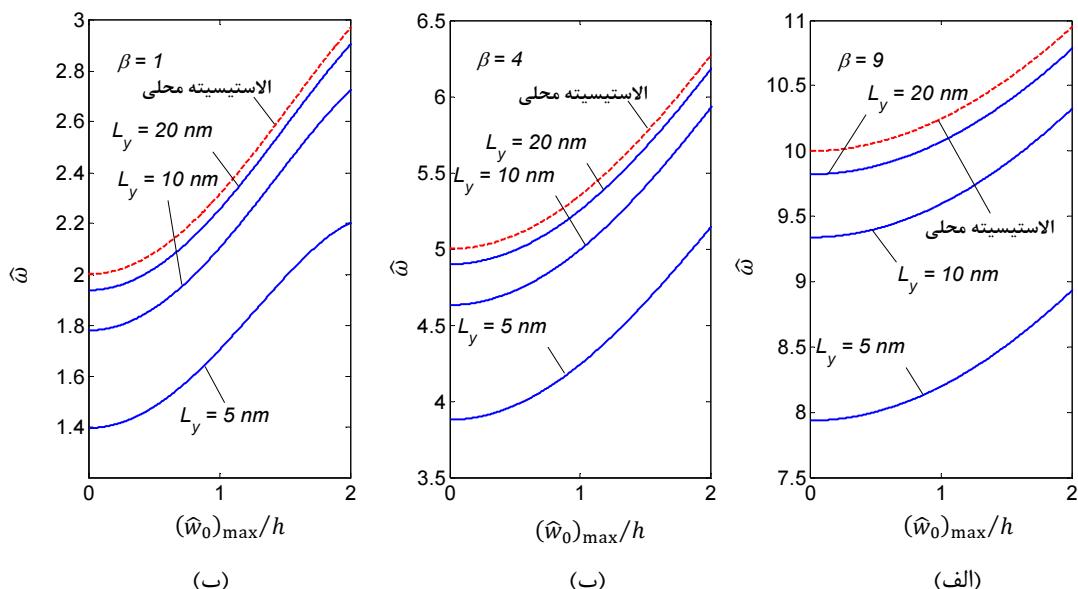
L_y (nm)								الاستیسیته غیر محلی	$\beta = 1$
۱۰۰	۸۰	۶۰	۴۰	۲۰	۱۰	۵			
۱/۹۹۷۴	۱/۹۹۵۹	۱/۹۹۲۷	۱/۹۸۳۷	۱/۹۳۷۰	۱/۷۷۸۶	۱/۳۹۴۱	الاستیسیته محلی	درصد خطأ	آرمچیر
۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	الاستیسیته غیر محلی	درصد خطأ	زیگزاگ
۰/۱	۰/۲	۰/۴	۰/۸	۳/۲	۱۱/۱	۳۰/۳	الاستیسیته محلی	درصد خطأ	الاستیسیته غیر محلی
۴/۹۹۵۹	۴/۹۹۳۶	۴/۹۸۸۶	۴/۹۷۴۴	۴/۸۹۹۸	۴/۶۳۱۸	۳/۸۷۹۳	الاستیسیته محلی	درصد خطأ	الاستیسیته محلی
۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	الاستیسیته محلی	درصد خطأ	الاستیسیته محلی
۰/۱	۰/۱	۰/۲	۰/۵	۲/۰	۷/۴	۲۲/۴	الاستیسیته محلی	درصد خطأ	الاستیسیته محلی
۹/۹۹۲۷	۹/۹۸۸۵	۹/۹۷۹۷	۹/۹۵۴۴	۹/۸۲۱۲	۹/۳۳۷۴	۷/۹۳۶۰	الاستیسیته محلی	درصد خطأ	الاستیسیته محلی
۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	الاستیسیته محلی	درصد خطأ	الاستیسیته محلی
۰/۱	۰/۱	۰/۲	۰/۵	۱/۸	۶/۶	۲۰/۶	الاستیسیته محلی	درصد خطأ	الاستیسیته محلی
۱/۹۹۷۲	۱/۹۹۵۷	۱/۹۹۲۳	۱/۹۸۲۸	۱/۹۳۳۹	۱/۷۶۸۹	۱/۳۷۵۸	الاستیسیته محلی	درصد خطأ	الاستیسیته محلی
۲	۲	۲	۲	۲	۲	۲	الاستیسیته محلی	درصد خطأ	الاستیسیته محلی
۰/۱	۰/۲	۰/۴	۰/۹	۳/۳	۱۱/۶	۳۱/۲	الاستیسیته محلی	درصد خطأ	الاستیسیته محلی
۴/۹۹۵۷	۴/۹۹۳۲	۴/۹۸۸۰	۴/۹۷۳۰	۴/۸۹۴۷	۴/۶۱۴۷	۳/۸۳۹۶	الاستیسیته محلی	درصد خطأ	الاستیسیته محلی
۵	۵	۵	۵	۵	۵	۵	الاستیسیته محلی	درصد خطأ	الاستیسیته محلی
۰/۱	۰/۱	۰/۲	۰/۵	۲/۱	۷/۷	۲۳/۲	الاستیسیته محلی	درصد خطأ	الاستیسیته محلی
۹/۹۹۲۳	۹/۹۸۷۹	۹/۹۷۸۶	۹/۹۵۲۰	۹/۸۱۲۱	۹/۳۰۶۴	۷/۸۶۰۴	الاستیسیته محلی	درصد خطأ	الاستیسیته محلی
۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	۱۰	الاستیسیته محلی	درصد خطأ	الاستیسیته محلی
۰/۱	۰/۱	۰/۲	۰/۵	۱/۹	۶/۹	۲۱/۴	الاستیسیته محلی	درصد خطأ	الاستیسیته محلی

جدول ۵ فرکانس‌های طبیعی خطی بعددار غیر محلی بر حسب GHz

L_y (nm)								$\beta = 1$
۱۰۰	۸۰	۶۰	۴۰	۲۰	۱۰	۵		
۰/۶۵۷۷	۱/۰۲۶۸	۱/۸۲۲۶	۴/۰۸۲۲	۱۵/۹۴۴۶	۵۸/۵۶۲۳	۱۸۳/۶۱۷۲	آرمچیر	۰/۶۵۷۷
۰/۴۱۱۲	۰/۶۴۲۳	۱/۱۴۰۷	۲/۵۵۹۲	۱۰/۰۸۳۳	۳۸/۱۲۳۷	۱۲۷/۷۲۱۸	زیگزاگ	۰/۴۱۱۲
۰/۳۶۵۶	۰/۵۷۱۰	۱/۰۱۴۲	۲/۲۷۶۱	۸/۹۸۲۸	۳۴/۱۶۱۳	۱۱۶/۱۳۶۶	الاستیسیته محلی	۰/۳۶۵۶
۰/۶۵۷۶	۱/۰۲۶۷	۱/۸۲۲۲	۴/۰۸۰۵	۱۵/۹۱۸۸	۵۸/۲۴۴۹	۱۸۱/۲۰۰۲	الاستیسیته محلی	۰/۶۵۷۶
۰/۴۱۱۲	۰/۶۴۲۲	۱/۱۴۰۵	۲/۵۵۸۵	۱۰/۰۷۲۹	۳۷/۹۸۶۸	۱۲۶/۴۲۴۲	الاستیسیته محلی	۰/۴۱۱۲
۰/۳۶۵۶	۰/۵۷۱۰	۱/۰۱۴۱	۲/۲۷۵۶	۸/۹۷۴۵	۳۴/۰۴۷۵	۱۱۵/۰۲۹۷	الاستیسیته محلی	۰/۳۶۵۶

جدول ٦ مقایسه نتایج از تحقیق حاضر و سایر محققان

ابعاد	فرکانس طبیعی خطی گرافین نانوورق (nm)	فرکانس طبیعی خطی گرافین زیگزاگ (az طریق دینامیک $\beta = 1$)	فرکانس طبیعی خطی گرافین گرافین زیگزاگ (تحقيق حاضر) [۱۰]	فرکانس طبیعی خطی گرافین آرمجیر (از طریق دینامیک مولکولی) [۱۰]	فرکانس طبیعی خطی گرافین آرمجیر (تحقيق حاضر) [۱۰]
۱۰	۵۸/۵۶۲۳	۵۹/۵۰۱۴	۵۸/۲۴۴۹	۵۸/۷۷۲۵	۱۵/۹۴۴۶
۲۰	۱۵/۹۴۴۶	۱۵/۸۱۴۱	۱۵/۹۱۸۸	۱۶/۴۵۹۳	۴/۰۸۲۲
۴۰	۴/۰۸۲۲	۴/۱۰۱۷	۴/۰۸۰۵	۴/۲۶۰۸	

شکل ۳ فرکانس‌های بی‌بعد غیرخطی آرمچیری که دارای الف- β , ب- β , پ- β و پ- β می‌باشد

چه جابجایی اولیه اعمال شده به نانوورق بزرگ‌تر باشد، فرکانس طبیعی حرکت از فرکانس طبیعی خطی فاصله خواهد گرفت. این موضوع در شکل ۴ با توجه به رابطه (۶۰) و جداول ۳ و ۴ مشهود است. این شکل برای گرافین آرمچیر و به ازای $1 = \beta$ ترسیم شده است. شایان ذکر است که در مرجع [۱۷] نیز بر افزایش یافتن فرکانس طبیعی غیرخطی در مقابل افزایش $\beta = 9$ و $\beta = \beta$ بر مبنای تئوری الاستیسیته غیرمحلي مشهود است. این شکل برای گرافین آرمچیر و به ازای $1 = \beta$ ترسیم شده است. شایان ذکر است که در مرجع [۱۷] نیز بر افزایش یافتن فرکانس طبیعی غیرخطی در مقابل افزایش $\beta = 9$ و $\beta = \beta$ بر مبنای تئوری الاستیسیته غیرمحلي مشهود است. همچنان که انتظار می رفت در جابجایی‌های بزرگ ورق، دیگر نمی‌توان از تحلیل‌های خطی استفاده کرد و باید از روش‌های غیرخطی برای یافتن مجهولات بهره برد. از شکل ۴ مشخص است که هر چه مقدار β به واحد نزدیک‌تر باشد میزان انحراف از فرکانس طبیعی خطی بیشتر است. همچون رابطه (۶۱) می‌توان فرکانس طبیعی غیرخطی

شایان ذکر است که منحنی‌های خط‌چین و خط‌پیر به ترتیب نشان دهنده اطلاعات بدست آمده از الاستیسیته محلی و غیر محلی می‌باشند. همچنان که ملاحظه می‌شود، در حالتی که اندازه ورق کوچک است، بین نتایج حاصل از تئوری‌های الاستیسیته محلی و غیر محلی تفاوت‌های زیادی دیده می‌شود. بنابراین لزوم استفاده از تئوری غیر محلی برای تحلیل دقیق‌تر ارتعاشات آزاد نانوورق در اینجا به خوبی دیده می‌شود. با توجه به این شکل دیده می‌شود که فرکانس‌های غیر خطی غیر محلی مقداری کوچک‌تر از فرکانس مشابهی دارند که از روش محلی بدست آمده باشند. همچنین می‌توان دریافت که با افزایش ضربی منظر (β)، فرکانس‌های غیر خطی افزایش می‌یابند. به عبارتی دیگر به ازای $h/\max(\hat{W}_0)$ ثابت، فرکانس‌های بیشتر در مقادیر بزرگ‌تری از β روی می‌دهند. شایان ذکر است که هر چه مقدار $h/\max(\hat{W}_0)$ بیشتر باشد، به عبارتی دیگر هر

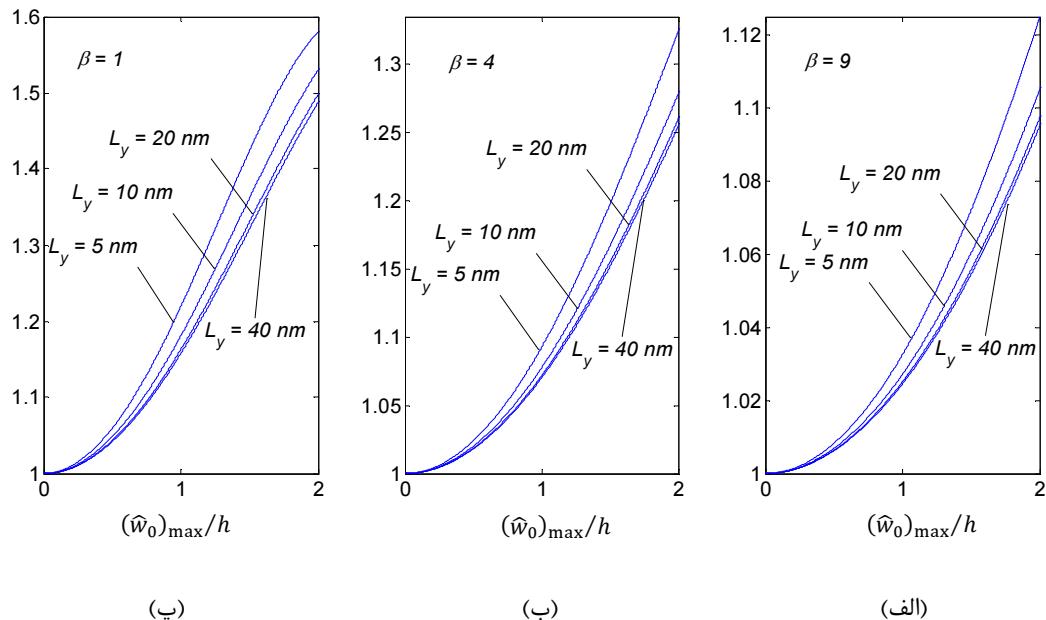
مراتب کمتر از حالتی می‌باشد که $(\hat{w}_0)_{max}/h$ و β ثابت بوده و عرض ورق افزایش می‌یابد. جدول ۷ نشان می‌دهد که به ازای β و عرض ثابت، با افزایش $(\hat{w}_0)_{max}/h$ مقدار فرکانس طبیعی نیز سیر صعودی خواهد یافت.

همچنین از رابطه (۶۱) می‌توان به اثر تغییرات مدول الاستیستیته و ضخامت بر فرکانس ارتعاشات غیرخطی نانوورق پی برد. شکل ۵ این تغییرات را بصورت نمودار و بر حسب میزان درصد تغییرات مدول الاستیستیته (e_{rE}) و میزان درصد تغییرات ضخامت (e_{rh}) نشان می‌دهد.

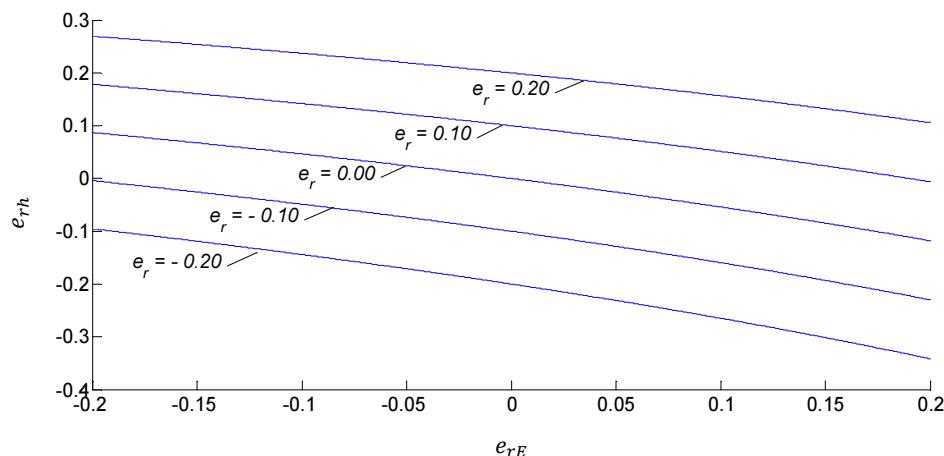
بعددار رانیز بشکل (۶۲) بیان کرد:

$$\omega_{NL} = \frac{\pi h}{2L_x^2} \sqrt{\frac{E}{12\rho(1-\nu^2)}} \hat{\omega} \quad (\text{Hz}) \quad (62)$$

که در آن ω_{NL} فرکانس طبیعی غیرخطی بعددار می‌باشد. بنابراین با توجه به مقادیر جداول ۲، می‌توان فرکانس‌های غیرخطی بعددار را در جدول ۶ گردآوری کرد. از این جدول می‌توان دریافت که فرکانس‌های طبیعی حرکت آرمچیر اندکی بیش از زیگزاگ متناظر می‌باشند. همچنین برای یک نوع گرافین اگر $(\hat{w}_0)_{max}/h$ و عرض ثابت باشند، با افزایش طول ورق، فرکانس‌های طبیعی کاهش خواهند یافت. این کاهش به

شکل ۴ نسبت فرکانس‌های غیرخطی به خطی برای آرمچیر به ازای الف- $\beta = 9$ ، ب- $\beta = 4$ و پ- $\beta = 1$

شکل ۵ تغییرات فرکانس طبیعی غیرخطی بر حسب درصد تغییرات مدول الاستیستیته و درصد تغییرات ضخامت نانوصفحه

جدول ۷ فرکانس‌های غیرخطی، تعداداری حسب GHz

$\beta = 9$	$\beta = 4$	$\beta = 1$	$\beta = 9$	$\beta = 4$	$\beta = 1$	L_y (nm)	$(\hat{w}_0)_{max}/h$
۱۱۵/۹۸۴	۱۲۹/۴۷۴۴	۱۹۲/۰۸۱۲	۱۱۷/۰۹۱۸	۱۳۰/۷۸۸۲	۱۹۴/۰۴۴۱	۵	
۳۴/۲۸۲۶	۳۸/۷۴۸۱	۶۱/۰۷۹۰	۳۴/۳۹۵۶	۳۸/۸۸۸۱	۶۱/۳۹۵۱	۱۰	
۹/۰۳۱۴	۱۰/۲۵۸۷	۱۶/۰۹۱	۹/۰۳۹۷	۱۰/۲۶۹۰	۱۶/۸۳۳۷	۲۰	۱/۵
۲/۲۸۹۷	۲/۶۰۴۶	۴/۲۵۰۸	۲/۲۹۰۲	۲/۶۰۵۳	۴/۲۵۲۷	۴۰	
۱/۰۲۰۳	۱/۱۶۱۰	۱/۱۸۹۷۸	۱/۰۲۰۴	۱/۱۶۱۱	۱/۱۸۹۸۱	۶۰	
۱۱۸/۸۰۸۳	۱۳۸/۲۴۶۱	۲۲۱/۲۸۰۶	۱۱۹/۹۲۰۵	۱۳۹/۵۸۲۹	۲۲۳۲/۹۲۷۹	۵	
۳۴/۹۷۸۴	۴۰/۹۵۴۲	۶۸/۸۶۴۹	۳۵/۰۹۰۷	۴۱/۰۹۱۷	۶۹/۱۷۹۰	۱۰	
۹/۲۰۰۵	۱۰/۷۹۸۵	۱۸/۵۲۲۹	۹/۲۰۸۶	۱۰/۸۰۸۸	۱۸/۰۴۶۸	۲۰	۱/۰
۲/۳۳۱۵	۲/۷۳۸۵	۴/۷۲۵۴	۲/۳۳۲۱	۲/۷۳۹۲	۴/۷۲۷۰	۴۰	
۱/۰۳۸۹	۱/۲۲۰۴	۲/۱۰۸۳	۱/۰۳۹۰	۱/۲۲۰۶	۲/۱۰۸۷	۶۰	
۱۲۳/۳۸۱۵	۱۵۱/۶۱۴۳	۲۵۸/۴۷۴۶	۱۲۴/۰۵۲۵	۱۵۲/۹۹۷۲	۲۶۱/۴۶۴۴	۵	
۳۶/۱۱۱۴	۴۴/۳۷۲۰	۷۹/۴۴۲۳	۳۶/۲۲۲۳	۴۴/۰۵۷۹	۷۹/۷۶۸۲	۱۰	
۹/۴۷۶۱	۱۱/۸۴۰۴	۲۱/۱۹۵۷	۹/۴۸۴۱	۱۱/۶۵۰۳	۲۱/۲۲۰۴	۲۰	۱/۵
۲/۳۹۹۸	۲/۹۴۷۸	۵/۳۹۳۰	۲/۴۰۰۳	۲/۹۴۸۴	۵/۳۹۴۸	۴۰	
۱/۰۶۹۲	۱/۳۱۳۳	۲/۴۰۵۰	۱/۰۶۹۳	۱/۳۱۳۴	۲/۴۰۵۴	۶۰	
۱۲۹/۰۵۰۹	۱۶۷/۰۷۰۲۳	۲۸۶/۴۶۲۳	۱۳۰/۶۴۰۰	۱۶۹/۱۶۴۲	۲۹۰/۰۰۵۲	۵	
۳۷/۶۴۰۷	۴۸/۶۱۴۶	۸۹/۲۱۴۹	۳۷/۷۴۹۷	۴۸/۷۵۱۳	۸۹/۶۰۰۱	۱۰	
۹/۸۴۹۳	۱۲/۸۹۷۴	۲۳/۸۵۲۹	۹/۸۵۷۱	۱۲/۷۰۷۰	۲۳/۸۸۰۹	۲۰	۱/۰
۲/۴۹۲۳	۳/۲۱۱۲	۶/۰۶۹۶	۲/۴۹۲۸	۳/۲۱۱۸	۶/۰۷۱۷	۴۰	
۱/۱۱۰۲	۱/۴۳۰۳	۲/۷۰۶۷	۱/۱۱۰۳	۱/۴۳۰۵	۲/۷۰۷۱	۶۰	

افزایش آن مقدار فرکانس طبیعی غیرخطی به شدت افزایش می‌یابد. همه این نتایج از روابط تحلیلی که برای فرکانس طبیعی خطی و غیرخطی نانوورق بدست آمده است منتج شده است.

۷- جمع پندی

در این مقاله ارتعاشات غیرخطی نانوصفحه‌ای مستطیل شکل و تک لا یه که بر روی تکیه‌گاههای ساده قرار گرفته است، بررسی شده است. با استفاده از تئوری الاستیسیتیه غیرمحلي و تئوری کلاسیک ورق‌ها معادلات حرکت غیرخطی نانورق بصورت عمومی بدست آمده و با تعریف یک میدان تنش این معادلات به یک معادله مشتق جزیی و یک معادله سازگاری تبدیل شده است. سپس با تبدیل این معادله به یک معادله مجهول در حوزه زمانی و حل آن به روش مقیاس‌های زمانی چندگانه روابط تحلیلی برای فرکانس طبیعی خطی و غیرخطی نانورق مستطیل شکل بدست آمده است. نتایج حاصل از این روابط

با توجه به شکل ۵ می‌توان گفت با افزایش مدول الاستیسیته و ضخامت صلبیت نانوورق افزایش یافته و فرکانس طبیعی غیرخطی افزایش می‌یابد.

٦- بحث و نتیجه‌گیری

با توجه به نتایج حاصل از مثال عددی می‌توان مشاهده کرد که فرکانس طبیعی نانوورق‌ها، از جمله گرافین‌ها، دارای مقادیر بسیار زیادی و در محدوده گیگاهرتز می‌باشد و می‌توان از این نوع سازه‌ها به عنوان تشیدیکننده‌های فرکانس بالا استفاده کرد. همچنین مشاهده می‌شود که گرافین‌های آرمچیر نسبت به گرافین‌های زیگزاگ دارای فرکانس طبیعی خطی و غیرخطی بالاتری است. هرچند تفاوت فاحشی بین مقادیر فرکانس‌ها دیده نمی‌شود. از طرف دیگر با افزایش ابعاد و یا نسبت منظر نانوورق مقادیر فرکانس خطی و غیرخطی کاهش می‌یابد. از طرف دیگر فرکانس طبیعی غیرخطی یک نانو ورق ثابت نیست و تابعی از جایگایی، اولیه داده شده به سیستم می‌باشد و یا

- vibration analysis of nano-plates”, *Composite Structures*, No. 93, 2011, pp. 1015-1020.
- [7] Ansari R., Arash B. and Rouhi H., “Nanoscale vibration analysis of embedded multi-layered graphene sheets under various boundary conditions”, *Computational Materials Science*, No. 50, 2011, pp. 3091-3100.
- [8] Murmu T. and Adhikari S., “Nonlocal vibration of bonded double-nanoplate-systems”, *Composites: Part B*, No. 42, 2001, pp. 1901-1911.
- [9] Malekzadeh P., Setoodeh A. R. and Alibeygi Beni A., “Small scale effect on the free vibration of orthotropic arbitrary straight-sided quadrilateral nanoplates”, *Composite Structura*, No. 93, 2011, pp. 1631-1639.
- [10] Ansari R. and Sahmani S., “Surface stress effects on the free vibration behavior of nanoplates”, *International Journal of Engineering Science*, No. 49, 2011, pp. 1204-1215.
- [11] Wang Y. Z., Li F. M. and Kishimoto K., “Thermal effects on vibration properties of double-layered nanoplates at small scales”, *Composites: Part B*, No. 42, 2011, pp. 1311-1317.
- [12] Mahdavi M. H., Jiang L. Y. and Sun X., “Nonlinear vibration and postbuckling analysis of a single layer graphene sheet embedded in a polymer matrix”, *Physica E*, No. 44, 2012, pp. 1708-1715.
- [13] Kiani K., “Small-scale effect on the vibration of thin nanoplates subjected to a moving nanoparticle via nonlocal continuum theory”, *Journal of Sound and Vibration*, No. 330, 2011, pp. 4896-4914.
- [14] Aksencer T. and Aydogdu M., “Forced transverse vibration of nanoplates using nonlocal elasticity”, *Physica E*, No. 44, 2012, pp. 1752-1759.
- [15] Murmu T. and Pradhan S. C., “Small-scale effect on the free in-plane vibration of nanoplates by non-local continuum model”, *Physica E*, No. 41, 2009, pp. 1628-1633.
- [16] Jomehzadeh E. and Saidi A. R., “Study of Small Scale Effect on Nonlinear Vibration of Nano-Plates”, *Computational and Theoretical Nanoscience*, No. 9, 2012, pp. 864-871.
- [17] Shen L., Shen H. S. and Zhang C. L., “Nonlocal plate model for nonlinear vibration of single layer graphene sheets in thermal environments”, *Computational Materials Science*, No. 48, 2010, pp. 680-685.
- [18] Shen H. S., “Nonlocal plate model for nonlinear analysis of thin films on elastic foundations in thermal environments”, *Composite Structures*, No. 93, 2011, pp. 1143-1152.
- [19] He X. Q., Wang J. B., Liu B. and Liew K. M., “Analysis of nonlinear forced vibration of multi-layered graphene sheets”, *Computational Materials Science*, No. 61, 2012, pp. 194-199.
- [20] Eringen A. C., “*Nonlocal continuum field theories*”, Springer-Verlag, Inc., 2002.

انطباق بسیار خوبی با نتایج حاصل از روش‌های عددی و دینامیک مولکولی دارد. همچنین اثر ابعاد نانوورق نسبت منظر و بر فرکانس خطی و غیرخطی مطالعه شده است و نشان داده شده است که استفاده از تئوری غیرمحلی در بررسی رفتار ارتعاشی نانوورق‌ها الزامی است.

- پیوست

$$\begin{aligned}\Psi_1 &= \beta^{-1} \tilde{w}_{0,\tilde{x}\tilde{x}\tilde{x}\tilde{x}} \tilde{\phi}_{\tilde{y}\tilde{y}} + 2\beta^{-1} \tilde{w}_{0,\tilde{x}\tilde{x}\tilde{x}} \tilde{\phi}_{\tilde{x}\tilde{y}\tilde{y}} \\ &\quad + \beta^{-1} \tilde{w}_{0,\tilde{x}\tilde{x}} \tilde{\phi}_{\tilde{x}\tilde{x}\tilde{y}\tilde{y}} \\ &\quad + \tilde{w}_{0,\tilde{x}\tilde{x}\tilde{y}\tilde{y}} \tilde{\phi}_{\tilde{y}\tilde{y}} \\ &\quad + 2\tilde{w}_{0,\tilde{x}\tilde{x}\tilde{y}} \tilde{\phi}_{\tilde{y}\tilde{y}\tilde{y}} \\ &\quad + \tilde{w}_{0,\tilde{x}\tilde{x}} \tilde{\phi}_{\tilde{y}\tilde{y}\tilde{y}\tilde{y}} \\ \Psi_2 &= \beta^{-1} \tilde{w}_{0,\tilde{x}\tilde{x}\tilde{x}\tilde{y}} \tilde{\phi}_{\tilde{x}\tilde{y}} + 2\beta^{-1} \tilde{w}_{0,\tilde{x}\tilde{x}\tilde{y}} \tilde{\phi}_{\tilde{x}\tilde{x}\tilde{y}} \\ &\quad + \beta^{-1} \tilde{w}_{0,\tilde{x}\tilde{y}} \tilde{\phi}_{\tilde{x}\tilde{x}\tilde{x}\tilde{y}} \\ &\quad + \tilde{w}_{0,\tilde{x}\tilde{y}\tilde{y}\tilde{y}} \tilde{\phi}_{\tilde{x}\tilde{y}} \\ &\quad + 2\tilde{w}_{0,\tilde{x}\tilde{y}\tilde{y}} \tilde{\phi}_{\tilde{x}\tilde{y}\tilde{y}} \\ &\quad + \tilde{w}_{0,\tilde{x}\tilde{y}} \tilde{\phi}_{\tilde{x}\tilde{y}\tilde{y}\tilde{y}} \\ \Psi_3 &= \beta^{-1} \tilde{w}_{0,\tilde{x}\tilde{x}\tilde{y}\tilde{y}} \tilde{\phi}_{\tilde{x}\tilde{x}} + 2\beta^{-1} \tilde{w}_{0,\tilde{x}\tilde{y}\tilde{y}} \tilde{\phi}_{\tilde{x}\tilde{x}\tilde{x}} \\ &\quad + \beta^{-1} \tilde{w}_{0,\tilde{y}\tilde{y}} \tilde{\phi}_{\tilde{x}\tilde{x}\tilde{x}\tilde{x}} \\ &\quad + \tilde{w}_{0,\tilde{y}\tilde{y}\tilde{y}\tilde{y}} \tilde{\phi}_{\tilde{x}\tilde{x}} \\ &\quad + 2\tilde{w}_{0,\tilde{y}\tilde{y}\tilde{y}} \tilde{\phi}_{\tilde{x}\tilde{x}\tilde{y}} \\ &\quad + \tilde{w}_{0,\tilde{y}\tilde{y}} \tilde{\phi}_{\tilde{x}\tilde{x}\tilde{y}\tilde{y}}\end{aligned}$$

- مراجع

- [1] Geim A. K., “Graphene: Status and Prospects”, *Science*, No. 324, 2009, pp. 1530-1534.
- [2] Bunch J. S., van der Zande A. M., Verbridge S. S., Frank I. W., Tanenbaum D. M., Parpia J. M., Craighead H. G. and McEuen P. L., “Electromechanical resonators from graphene sheets”, *Science*, No. 315, 2007, pp. 490-493.
- [3] Pradhan S. C. and Phadikar J. K., “Nonlocal elasticity theory for vibration of nanoplates”, *Journal of Sound and Vibration* No. 325, 2009, pp. 206-223.
- [4] Wang J., Tian M. and He X., “Analysis of free vibration of embedded multi-layered graphene sheets”, *Procedia Engineering*, No. 31, 2012, pp. 641-646.
- [5] Behfar K. and Naghdabadi R., “Nanoscale vibrational analysis of a multi-layered embedded in an elastic medium”, *Composite Science and Technology*, No. 65, 2005, pp. 1159-1164.
- [6] Jomehzadeh E. and Saidi A. R., “Decoupling the nonlocal elasticity equations for three dimensional

- scale effects”, *Mechanics Research Communications*, No. 41, 2012, pp. 44-48.
- [25] Nayfeh A. H. and Pai P. F., “*Linear and nonlinear structural mechanics*”, John Wiley & Sons, Inc., 2004.
- [26] Raju I. S., Rao G. V. and Raju K. K., “Effect of longitudinal or inplane deformation and inertia on the large amplitude flexural vibrations of slender beams and thin plates”, *Journal of Sound and Vibration*, No. 49, 1976, pp. 415-422.
- [27] Nayfeh A. H. and Mook D. T., “*Nonlinear oscillations*”, John Wiley & Sons, Inc., 1995.
- [21] Lazar M., Maugin G. A. and Aifantis E. C., “On a theory of nonlocal elasticity of bi-Helmholtz type and some applications”, *International Journal of Solid and Structures*, No. 43, 2006, pp. 1404-1421.
- [22] Reddy J. N., “*Mechanics of laminated composite plates and shells, theory and analysis*”, 2nd ed., CRC Press, 2004.
- [23] Szilard R., “*Theories and applications of plate analysis: Classical, numerical and engineering methods*”, John Wiley & Sons, Inc., 2004.
- [24] Wang Y. Z. and Li F. M., “Static bending behaviors of nanoplate embedded in elastic matrix with small